

Michalak, Przemysław / Makarewicz, Paweł

"Komunikacja wiary w trzecim tysiącleciu", red. Stanisław Dziekoński, Olecko 2000 : [recenzja]

Studia Teologiczne 19, 466-467

2001

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Stanisław Dziekoński (red.), *Komunikacja wiary w trzecim tysiącleciu*, Episteme 6(2000), AUM, Olecko 2000, ss 214.

Szósty tom dzieła zbiorowego z serii „Episteme” jest zatytułowany *Komunikacja wiary w trzecim tysiącleciu*. Niniejsza książka traktuje o zagadnieniu wychowania w wierze. Podejmowanej kwestii szczególnego znaczenia nadaje kontekst zachodzących na przełomie wieków i tysiącleci przemian technicznych, społecznych i kulturowych. Pozycja ta stanowi niejako odpowiedź na współcześnie narastające problemy związane z przekazem wiary religijnej.

Inspiracją do jej napisania było sympozjum katechetyczne, które odbyło się dnia 07.01.2000 r. w Łomży, poświęcone tematowi **Komunikacja wiary w trzecim tysiącleciu**. Prelekcje dotyczące powyższej tematyki głosili autorytatywni przedstawiciele tej dziedziny z Polski i z zagranicy. Książka opatrzona jest słowem wprowadzającym J. E. Ks. Bpa. dr Stanisława Stefanka, krajowego duszpasterza rodzin.

Artykuły zawarte w tej pozycji podzielone zostały na dwie części. W pierwszej – zawarte są te, których treść była bezpośrednio przedstawiona podczas wspomnianego sympozjum. Referaty są niejako przekrojem dotyczącym tematyki komunikacji wiary, począwszy od czasów apostoelskich, czego dotyczy artykuł ks. prof. dr hab. Romana Morwskiego – aż po wiek dwudziesty, o czym traktuje praca br. prof. Hermana Lombarda: „Komunikacja wiary dzisiaj”. Komunikacja wiary dokonuje się w konkretnym środowisku, a przede wszystkim: w rodzinie, szkole, parafii i ruchach eklesjalnych. Stąd też na nich zostaje skupiona uwaga w wypowiedziach autorów: Pani dr Elżbiety Osewskiej, ks. dra hab. Zbigniewa Marka, dra hab. Kazimierza Misiaszka oraz ks. dr Wojciecha Nowackiego.

Druga część książki prezentuje wypowiedzi, które jakkolwiek nie zostały przedstawione podczas sympozjum, poszerzają jeszcze bardziej tak złożony i obszerny temat wychowania w wierze na przestrzeni wieków. Artykuł ks. prof. dra hab. Józefa M. Dołęgi podejmuje problematykę komunikacji w świecie przyrody ożywionej i życiu człowieka. Ukazuje się tutaj podstawowy model komunikacji, a także zasadnicze jej rodzaje przede wszystkim z filozoficznego punktu widzenia. Natomiast teologiczną strukturę komunikacji wiary omawia ks. prof. dr hab. Stanisław Urbański w artykule pt. „Komunikacja wiary w życiu duchowym chrześcijanina – katechety”. Kontynuacja kwestii podjętych w tych wypowiedziach następuje u ks. dra Ryszarda Czekalskiego, s. dr Haliny Iwaniuk, ks. dra Stanisława Dziekońskiego.

Niniejsza książka, aczkolwiek nie wyczerpuje wszystkich problemów związanych z wychowaniem w wierze, sięgając do źródeł chrześcijaństwa prezentuje równocześnie bardzo bogaty zakres tematyki przekazu wiary w trzecim tysiącleciu. Treść artykułów ma uwrażliwić czytelnika na problemy współczesności, kiedy w dobie nasilających się trendów konsumpcjonizmu,

relatywizacji wartości, życia w cywilizacji techniki i kultury medialnej, wartości religijne potrzebują nowego, dostosowanego do odbiorcy modelu przekazu. Książka ta wskazuje na potrzebę podejmowania ciągłych wysiłków nad tworzeniem systemów nauczania, mających w sobie nową formę, oraz uwzględniających postulat wierności Bogu i człowiekowi.

Przemysław Michalak i Paweł Makarewicz

Richard Heizmann, *Filozofia średniowiecza* (tyt. oryg.: *Philosophie des Mittelalters*), przełożył Piotr Domański, wydawnictwo Antyk, Kęty 1999, ss. 313

Richard Heinzmann urodził się w Wiesloch k/ Heidelbergu w 1933 r. Studiował filozofię, teologię i filologię we Fryburgu Bryzgowijskim oraz w Monachium, gdzie następnie pracował na uczelni i w Komisji do Wydawania Niewydanych Tekstów Średniowiecznych przy Bawarskiej Akademii Nauk.

Zainteresowania naukowe R. Heinzmanna skupiają się na myśli wczesnoscholastycznej, to znaczy na autorach XII i początku XIII wieku (...). osobne miejsce w dorobku R. Heinzmanna zajmują jego prace poświęcone Tomaszowi z Akwinu. (Z posłowie do Filozofii średniowiecza).

„Filozofia średniowiecza R. Heinzmanna – piszą w posłowie redaktorzy polskiego wydania – jest jedyną publikacją w naszym kraju, która oddaje naprawdę współczesny stan wiedzy na ten temat, a ponadto wykorzystuje w takim zakresie, w jakim to było możliwe w ujęciu syntetycznym, literaturę fachową z ostatnich dwóch dziesięcioleci”.

W przedmowie do pierwszego wydania autor dzieła uwyrażnia kryteria, jakimi się powodował przy jego redakcji: przede wszystkim ciągła świadomość, że myśl średniowieczna jest zakorzeniona w słowie (Objawieniu) i filozofii greckiej. Toteż problematykę filozoficzną trzeba wyłuskać z kontekstu teologicznego.

Łacińskie cytaty, obficie przywoływane, mają służyć precyzji „nieosiągalnej nigdy w przekładzie i oswoić z terminologią, żywą również w późniejszych niż średniowieczna epokach filozoficznych”.

Pod wielką literą A (autor poszczególne zagadnienia i poszczególnych myślicieli oznacza wielkimi literami alfabetu, poczynając od A po S) umieszcza R. Heinzmann zagadnienie relacji pomiędzy filozofia grecką a chrześcijańską wiedzą wiary, której zaistnienie dało początek filozofii średniowiecza.

W *Podstawowych strukturach myślenia greckiego i chrześcijańskiego*, kwestii wprowadzającej do *Filozofii średniowiecza*, umieszcza R. Heinzmann niejako klucz do całej problematyki pomieszczonej w tejże książce. Pisze: „Niemoż-